

en anticiperet Finanslovbehandling her ved dette Spørgsmaal. Jeg havde ikke troet, at det var muligt, at en foreløbig Beslutning af Finansudvalget om Indstillinger til 3dje Behandling skulde have været lagt til Grund for et Andragende, der skal henvises til Ministerens Overvejelse; men da det er sket, maa jeg vist være berettiget til at udtale mig imod en Ytring, hvori denne Stilling er omtalt af den ærede Ordfører. Den ærede Ordfører fortæller os, at Finansudvalget har foretaget en Forvandling med Hensyn til sin Stilling til Kirkerne, og at nu skulde man til at bevillige Kirker over en lav Sko, og derfor havde man indstillet ogsaa nu denne Kirke ved Hønbad. Det kender jeg slet ikke noget til, jeg er aldeles uvidende om de Forvandlinger, der ere foregaaede i Finansudvalget, og om, at man skal til at bygge Kirker over en lav Sko. Sæt nu, at det er rigtigt, hvad den ærede Ordfører beretter Dem om Forhandlinger i Finansudvalget angaaende Sager til 3dje Behandling, og at man vil indstille de 4 Kirker til Bevilling, som staa paa Finansloven, og som ikke ere tagne ud — man har ikke udstemt dem, de staa hen paa Grund af Oplysninger, man skulde have — sæt, at dette er rigtigt, saa ser jeg ikke Spor af Forvandling i Finansudvalgets Stilling deri og heller ikke en Bevidnelse af, at man vil til at bygge Kirker over en lav Sko. Finansudvalget har stillet sig saaledes, at det forlangte Tilskud af Stiftsmidlerne til de Kirkers Opførelse, som fandtes paatrængende nødvendige, og saaledes ere Struer, Esbjerg og Herning Kirker blevne opførte i Vestjylland; men naaget de ligge i Landsfogne, ere de dog Haudelspladser, og de have erobret de Stiftsmidler, som der har været Tale om at benytte ogsaa til Landsbykirkerne. Stiftsmidlerne falde, som De vide, i to Slags, de almindelige og de særlige, de gamle og de nye. De nye ere fremkomne ved Afslipning af Præsteembeder og deslige. Nu er det opløst, at Kassen er tom, og at en Fordring om, at der skal hdes af Stiftsmidlerne, ikke længer kan fortsættes. Saa ophører jo denne Stilling; da Betslipningen ikke foregaar, og der intet er i Kassen, kan man ikke stille den Fordring, at der skal hdes af den tomme Kasse. Følgelig maa Finansudvalget logisk sige: Nu har man i Vestjylland tømt Kassen, ikke til Fordel for Landboerne, der dog have været Tiende og lagt den i Kassen, men til Fordel for Flækkerne, Esbjerg, Herning og Struer for at anvende tre Eksempler; der er ikke mere i Kassen, vi kunne derfor ikke fordrere mere, og vi ville da standse med og være tilfredse med disse 4 Kirker, som ikke ere opførte over en

lav Sko, men jeg tror, at baade Erandum og Olgod have faaet særlig Tilslutning i Finansudvalget, og de andre foreligge overordentlig vel oplyste. Jeg siger ikke, det er en Forvandling i Finansudvalget, hvis det sker, men det er en ganske følgerigtig Slutning af, hvad Finansudvalget har gjort med Stiftsmidlerne til Flækketirkerne. Hvis Finansudvalget altsaa vil gøre det efter de modtagne Oplysninger, handler det i fuld logisk Harmoni med det, det har stiftet i de senere Aar. Det har forladt den Betragtning, at vi skulde oprette det hele, til vi fik en Ordning gennem en Præstelønningslov af de kirkelige Medlæders Anvendelse overhovedet. Præstelønningsloven ligger død hen her i dette Ting, det ene Aar efter det andet, og hverken den ene eller den anden Part vil have noget med den at gøre. Men fordi det skulde indtræffe, at Finansudvalget paa Grund af disse efter de senere Bevillinger paatuungne Omstændigheder bestemte sig til Bevilling af disse 4 Kirker, derfor er det ikke rigtigt at give sig til at lade, som om man saa skulde løbe løbsk. Vi behøve ikke at opfordre Ministeren til at overveje disse Spørgsmaal; han har Anledning nok, og vi behøve ikke at grave en gammel Regerings-Kommissionsbetænkning op, som maatte stiller Fordringer, som vi ikke have nogen fornuftig Grund til at søge nærmere efter, fordi man ikke skal foregribe sin Stilling til disse Spørgsmaal senere. Derfor har jeg for at stille mig fuldstændig frit for mit Vedkommende, naar et saadant Spørgsmaal senere maatte foreligge, efter kirkelige Autoriteters Anvisning ikke villet fremsthynde nærmere Overvejelse heraf eller lægge et Tryk herfra i denne Sag paa Ministeren, som er stillet saaledes, at han ganske naturligt vil trykke paa os. Denne Sag, som der saaledes er andraget om til Ministeren, kan godt, uden at Tinget behøver at foregribe sin Stilling, komme sammen med de øvrige Spørgsmaal til Overvejelse, for at man, naar man kommer til at overveje Præsteforhold, Tiendeforhold, og naar alle de andre Ting komme frem til Rigsdagens Overvejelse, kan staa frit og kan overveje, om man, hvis man skal gøre mere, vil gøre det. Det er ganske naturligt, men det er ikke ganske naturligt at gaa med til et Andragende om Forhold, man ikke kender til. Jeg staaer meget vidende om de andre Spørgsmaal, dels fordi de mange Gange have været fremme i dette Ting, og dels fordi de ere sat overordentlig oplyste, men jeg staaer ikke vidende om dette Forslag; det har Liniær, der staaer her, et ikke særdeles oplysende. Derfor siger jeg